

V **sredo ob 12. uri bo v F3** v okviru Astrodebate predavanje z naslovom "**Galaksije kot vir kozmične reionizacije**"

". Predavatelj bo

dr. Jure Japelj

, raziskovalec na Tržaškem astronomskem observatoriju v Trstu in bivši član Skupine za astronomijo na FMF. Predavanje bo v slovenščini. Vljudno vabljeni!

Povzetek:

Oblaki medgalaktičnega plina v nam bližnjem Vesolju so bolj ali manj ionizirani, na kar opozarjajo številni eksperimenti. Začetek kozmične reionizacije predstavlja izredno pomembno stopnjo v razvoju Vesolja, saj sovpada z nastankom prvih zvezd in galaksij. Medtem ko lahko precej natančno določimo čas, ko je stopnja ionizacije vodika dosegla današnjo raven (rdeči premik ~ 6), pa imamo veliko več težav pri identifikaciji in razumevanju virov ionizirajočega sevanja. To predstavlja precejšen problem, saj je naše razumevanje fizike medgalaktične snovi in nastanka galaksij tesno povezano z natančnim poznavanjem lastnosti ionizirajočega sevanja. V predavanju bom predstavil trenutno stanje na področju raziskovanja virov sevanja, pri čemer se bom osredotočil na prispevek galaksij z visoko stopnjo nastajanja zvezd. Kolikšen je prispevek takšnih galaksij k sevanju v primerjavi z galaksijami z aktivnimi galaktičnimi jedri? Kako pomembne so pri tem (zelo) temne galaksije? Zakaj je število galaksij, pri katerih neposredno opazimo ionizirajoče sevanje, tako majhno? Pokazal bom, kako pomembno vlogo pri odgovorih na zgornja vprašanja igrajo nedavni globoki pregledi neba, opravljeni z različnimi instrumenti (HST, VLT/MUSE).

Predstavitev prejšnje astrodebate o kozmičnih magnetnih poljih (in preostalih) najdete na spletni strani [Astrodebate](#) .